



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI  
Delegatura w Zielonej Górze



LZG.411.007.01.2022

Pani Elżbieta Anna Polak  
Marszałek Województwa Lubuskiego  
Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego  
w Zielonej Górze  
ul. Podgórna 7  
65-057 Zielona Góra

# WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

D/22/509 – Działalność publicznych placówek doskonalenia nauczycieli w województwie lubuskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim

## I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze (dalej: <i>Urząd Marszałkowski</i> lub <i>UMWL</i> ), ul. Podgórna 7, 65-057 Zielona Góra
Kierownik jednostki kontrolowanej	Elżbieta Anna Polak, Marszałek Województwa Lubuskiego, od 22 listopada 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Prowadzenie i nadzór nad działalnością placówek doskonalenia nauczycieli
Okres objęty kontrolą	Od 1 września 2019 r. do 31 sierpnia 2022 r. z uwzględnieniem dokumentów sporządzonych przed i po tym okresie
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli <sup>1</sup>
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Anna Huziej, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli numer LZG/14/2023 z 24 stycznia 2023 r.

(akta kontroli str. 1-4)

<sup>1</sup> Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

## II. Ocena ogólna<sup>2</sup> kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność jednostki w kontrolowanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Organ prowadzący zapewniał środki finansowe na działalność placówek doskonalenia nauczycieli (dalej: PDN) w wysokości zgodnej z zapotrzebowaniami składanymi przez jednostki. Przeprowadzone w kontrolowanym okresie dwie kontrole nie wykazały nieprawidłowości w wydatkowaniu środków przez placówki doskonalenia nauczycieli.

Marszałek Województwa powierzył funkcje dyrektorów PDN zgodnie z obowiązującymi przepisami. Do przeprowadzenia postępowania konkursowego powołano komisje w wymaganym składzie, a osoby którym powierzono to stanowisko spełniały wymogi określone w przepisach prawa.

Organ prowadzący sprawował nadzór nad PDN na podstawie sprawozdań z realizacji planów pracy, które były przedkładane w terminach wynikających z obowiązujących przepisów.

## III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe<sup>3</sup> kontrolowanej działalności

OBSZAR

W województwie lubuskim funkcjonowały dwie publiczne placówki doskonalenia nauczycieli (dalej: PDN): Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze (dalej: ODN) i Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Gorzowie Wlkp. (dalej: WOM)<sup>4</sup>.

Prowadzenie spraw dotyczących funkcjonowania ODN i WOM, w szczególności m.in.:

- ✓ przygotowywanie dokumentów związanych ze stosunkiem pracy kierowników nadzorowanych jednostek, postępowań konkursowych (naborów) na stanowisko kierownika nadzorowanej jednostki organizacyjnej, uchwał Zarządu w sprawie powołania, odwołania kierowników;
- ✓ nadzór i kontrola działalności merytorycznej;
- ✓ nadzorowanie i kontrolowanie załatwiania/rozpatrywania, skarg, wniosków i petycji wpływających do jednostek organizacyjnych;
- ✓ comiesięczny monitoring wykonania budżetu województwa przez jednostki organizacyjne, w szczególności w zakresie realizacji zaplanowanych w budżecie zadań;

należało do zakresu działania Departamentu Infrastruktury Społecznej.

(akta kontroli str. 24-45)

W strukturze Departamentu Infrastruktury Społecznej wyodrębniono Wydział Edukacji, do zadań którego należało m.in. opracowywanie wspólnie z Lubuskim Kuratorem Oświaty własnych priorytetów, procedur, rozwiązań organizacyjnych pozwalających na tworzenie i realizację polityki doskonalenia zawodowego nauczycieli, podejmowanie działań na rzecz tworzenia regionalnych systemów doskonalenia nauczycieli, prowadzenie spraw finansowych z obszaru edukacji.

(akta kontroli str. 46-98)

<sup>2</sup> Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

<sup>3</sup> Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

<sup>4</sup> [https://bip.lubuskie.pl/67/Wojewodzkie\\_samorzadowe\\_jednostki\\_organizacyjne/](https://bip.lubuskie.pl/67/Wojewodzkie_samorzadowe_jednostki_organizacyjne/)

1. W latach 2019-2022 środki wydatkowane na działalność placówek doskonalenia nauczycieli wynosiły odpowiednio: 6 182,4 tys. zł (96% kwoty planowanej, tj. 6 457,2 tys. zł); 7 819 tys. zł (97% kwoty planowanej, tj. 8 093,6 tys. zł); 8 093 tys. zł (94% kwoty planowanej, tj. 8 590,5 tys. zł) i 8 626,8 tys. zł (94% kwoty planowanej, tj. 9 193,3 tys. zł), w tym:

- ✓ wydatki związane z zatrudnieniem nauczycieli<sup>5</sup> w celu realizacji zadań doradcy metodycznego finansowane z dotacji celowej przekazywanej na podstawie umów zawartych z Wojewodą Lubuskim, które wynosiły odpowiednio: 308,6 tys. zł (tj. 56,7% kwoty przyznanej – 544 tys. zł); 1 308,7 tys. zł (tj. 86% kwoty przyznanej - 1 522 tys. zł); 1 435,4 tys. zł (tj. 76,2% kwoty przyznanej - 1 883 tys. zł); 1 341,4 tys. zł (tj. 72% kwoty przyznanej – 1 864 tys. zł);
- ✓ ze środków programów regionalnych sfinansowano wydatki bieżące w kwotach wynoszących odpowiednio: 167,9 tys. zł; 148,4 tys. zł; 253,3 tys. zł; 105,9 tys. zł<sup>6</sup>.

(akta kontroli str. 5-7, 99-143)

Analiza struktury wydatków PDN wykazała, że wydatki te były ponoszone przede wszystkim na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń<sup>7</sup>. W latach 2019-2022 udział tych wydatków w wydatkach ogółem wynosił odpowiednio: 94,6%; 92,5%; 94,2% i 93,2%. Na szkolenia pracowników<sup>8</sup> wydatkowano środki w kwotach wynoszących odpowiednio: 27,6 tys. zł; 19,7 tys. zł; 25,7 tys. zł i 39,8 tys. zł<sup>9</sup>. W latach 2019-2020<sup>10</sup> poniesiono wydatki na zakup środków dydaktycznych i książek w kwotach wynoszących odpowiednio: 2,9 tys. zł i 15,2 tys. zł<sup>11</sup>.

(akta kontroli str. 13-15)

Corocznie planowana kwota wydatków (po uwzględnieniu zmian wprowadzonych w ciągu roku) była wyższa od przedstawianej w projektach planów sporządzonych przez dyrektorów PDN.

Składane przez dyrektorów wnioski o zwiększenie planu wydatków każdorazowo były rozpatrywane pozytywnie (w jednym przypadku wystąpiła sytuacja odmownego rozpatrzenia wniosku, jednak placówka ponowiła wniosek i otrzymała dodatkowe środki we wnioskowanej wysokości).

(akta kontroli str. 8-12, 257)

W latach 2019-2022 przeprowadzono dwie kontrole w PDN<sup>12</sup>, których przedmiotem była: gospodarka finansowa, funkcjonowanie procedur kontroli zarządczej oraz załatwianie, rozpatrywanie skarg, wniosków i petycji wpływających do jednostki. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w wydatkowaniu środków przekazanych PDN.

(akta kontroli str. 449)

<sup>5</sup> Tj. wynagrodzeniem nauczyciela wraz z pochodnymi od wynagrodzenia, wpłatą podstawową PPK podmiotu zatrudniającego; odpisem na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, kosztami niezbędnych badań w ośrodku medycyny pracy.

<sup>6</sup> Wydatki te stanowiły odpowiednio: 83%; 75%; 85% i 84% kwot planowanych (tj. 203,2 tys. zł; 196,7 tys. zł; 298,3 tys. zł; 126,1 tys. zł).

<sup>7</sup> Tj. wynagrodzenia, dodatkowe wynagrodzenie roczne, składki na ubezpieczenia społeczne, składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy, wpłaty na PFRON, wynagrodzenia bezosobowe, odpisy na ZFSS, wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający.

<sup>8</sup> § 470.

<sup>9</sup> Kwoty te stanowiły odpowiednio: 0,45%; 0,25%; 0,32% i 0,46% wydatków PDN ogółem.

<sup>10</sup> W latach 2021 – 2022 nie wydatkowano środków na ten cel.

<sup>11</sup> Co stanowiło odpowiednio: 0,05% i 0,19% wydatków ogółem.

<sup>12</sup> 22.10.2019 r. w WOM i w dniach 7-11.12.2020 r. w ODN.

2. W 2022 r. przeprowadzono konkursy na stanowisko Dyrektora ODN i WOM. Analiza dokumentacji konkursowej wykazała m.in., że:

- ✓ konkursy zostały przeprowadzone przez komisję w składzie wymaganym przepisami rozporządzenia § 9 ust. 5 i 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli<sup>13</sup> (dalej: rozporządzenie *PDN*),
- ✓ stanowiska dyrektorów ww. placówek zostały powierzone osobom spełniającym wymagania określone w § 8 ust. 1 rozporządzenia *PDN*.

(akta kontroli str. 16)

W *PDN* utworzono stanowiska wicedyrektora i kierowników komórek organizacyjnych na warunkach określonych w Statutach ww. jednostek.

(akta kontroli str. 17-20)

3. W zakresie opracowania i wdrożenia oceny *PDN* oraz narzędzi wykorzystywanych przez organ prowadzący do mierzenia poprawy efektów nauczania kierownik Wydziału Edukacji w Departamencie Infrastruktury Społecznej wyjaśniła, że zadania te leżą w gestii Lubuskiego Kuratora Oświaty, który przyznaje ww. placówkom akredytację. Działalność *PDN* jest monitorowana przez organ prowadzący na bieżąco na podstawie rocznych planów pracy i sprawozdań z ich realizacji, które zawierają informacje dotyczące m.in.: stanu zatrudnienia, zarządzania finansami, działań na rzecz wspomagania szkół i placówek, kierunków rozwoju placówek oraz organizacji i prowadzenia doskonalenia zawodowego nauczycieli w różnych zakresach.

(akta kontroli str. 21-23)

W toku kontroli analizie poddano plany pracy *PDN* za lata szkolne 2020/2021 - 2021//2022 i ustalono m.in., że:

- ✓ plany pracy zostały zatwierdzone przez Zarząd Województwa w terminie określonym w § 28 pkt 7 rozporządzenia *PDN*;
- ✓ *PDN* przedstawiały organowi prowadzącemu sprawozdania z realizacji planów w terminie określonym w § 28 pkt 8 rozporządzenia *PDN*.

(akta kontroli str.144)

- ✓ w sprawozdaniu z realizacji planu pracy ODN za rok szkolny 2020/2021 wskazano m.in., że nie uruchomiono 264 form doskonalenia. W przypadku 91 z nich rekrutacja została zakończona, ale zajęcia zostały odwołane z powodu pandemii (tematyka uniemożliwiła realizację zdalną). Ośrodek podejmie próbę ich realizacji od września 2021 r. Pozostałe formy nie odbyły się z powodu zbyt małej liczby zgłoszeń;
- ✓ w sprawozdaniu z realizacji planu pracy ODN za rok szkolny 2021/2022 wskazano m.in., że:
  - w ramach kierunku 1 polityki oświatowej państwa, tj. wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny (m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych, wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu profilaktyczno-wychowawczego) nie zrealizowano zadania polegającego na opracowaniu szczegółowych programów i realizacji szkoleń rad pedagogicznych na zamówienie dyrektora szkoły;
  - w zadaniu organizowanie i prowadzenie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie diagnozowania potrzeb uczniów oraz dostosowywania procesu kształcenia i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej

<sup>13</sup> Dz.U. poz. 1045.

odpowiednio do zdiagnozowanych potrzeb w działaniu pn. opracowanie szczegółowych programów i realizacja form doskonalenia z zaplanowanych 35 form doskonalenia zrealizowano 23 (tj. 65,7% planu);

- w związku z udziałem w realizacji Programu Lubuskiego Kuratora Oświaty *Wspomaganie dyrektorów szkół podstawowych w zakresie sprawowania nadzoru pedagogicznego nad procesem kształcenia* zrealizowano 191 form doskonalenia, tj. 72% zaplanowanych. Przyczyną niepełnej realizacji było: niezbranie minimalnej liczby uczestników szkoleń, warsztatów, seminariów oraz brak indywidualnych zamówień dyrektorów szkół w przypadku szkoleń dla rad pedagogicznych.

We wnioskach zawartych w ww. sprawozdaniach wskazano m.in., że ODN zrealizował wszystkie zadania statutowe, zarówno w zakresie obowiązkowych obszarów doskonalenia (m.in. kierunków polityki oświatowej państwa, wymagań państwa wobec szkół, placówek oświatowych, wyników nadzoru LKO), jak i obowiązkowych rodzajów form wsparcia (szkoleń, warsztatów, sieci wspomagania, konsultacji);

- ✓ w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 WOM realizował zadania priorytetowe przyjęte w planach pracy. W roku szkolnym 2020/2021 zrealizowano 379 z 452 (tj. 83,8%) zaplanowanych zadań szkoleniowych, a w roku szkolnym 2021/2022 zrealizowano 545 z 550 (tj. 99%) zaplanowanych zadań szkoleniowych.

(akta kontroli str. 258-448)

Informacje o stanie realizacji zadań oświatowych szkół i placówek prowadzonych przez Województwo Lubuskie za lata szkolne 2019/2020-2021/2022 zostały przedstawione Sejmikowi Województwa Lubuskiego z zachowaniem terminu określonego w art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe<sup>14</sup>.

Z powyższych informacji wynikało, że nadzór pedagogiczny sprawowany przez Lubuskiego Kuratora Oświaty polegał m.in. na:

- ✓ wizytacji zespołów akredytacyjnych, sporządzeniu oceny PDN i przyznaniu im akredytacji,
- ✓ zaopiniowaniu planów pracy na rok szkolny 2021/2022,
- ✓ ocenie pracy dyrektora ODN.

(akta kontroli str. 145-256)

Stwierdzone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

#### IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

<sup>14</sup> Dz.U.2021 r., poz. 1082 ze zm.

## V. Pozostałe informacje i pouczenia

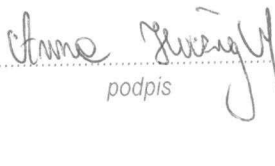
Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia  
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zielona Góra, 27 lutego 2023 r.

Kontroler  
Anna Huziej  
główny specjalista kontroli  
państwowej

  
.....  
podpis

Najwyższa Izba Kontroli  
Delegatura w Zielonej Górze  
p.o. wicedyrektor  
Włodzimierz Stobrawa

  
.....  
podpis

